

Referater af udenlandsk Landbrugslitteratur vedrørende Landbrugets Driftsøkonomi og Produktomsætning.

Regnskapsresultater fra norske Gaardbrug.

Regnskapsaaret $\frac{1}{4}$ 1915— $\frac{3}{4}$ 1916 (5. regnskapsaar).

Ved *Haakon Five*.

Det kgl. Selskap for Norges Vel: Undersøkelser over jordbrukets driftsforhold. 8. Kristiania 1918.

Beretningen indeholder Resultater fra 110 Landbrug, hvoraf 91 har afgivet Materiale i tidligere Aar, medens 19 Landbrug deltager i Undersøgelserne første Gang 1915—16.

De 110 Landbrug fordeler sig efter Størrelse og Beliggenhed saaledes:

Tabel 1. Antal Landbrug, Arealstørrelse og Kapitalværdi.

	Ostlandet	Trøndelagen	Vestlandet	Sørlandet	Nordre Østerdalen
Antal Brug.....	30	30	13	27	10
Indmarkens Areal.. ha	28.25	14.08	7.45	6.78	9.96
Aktiekapital Kr.	78,311.44	44,865.26	24,320.44	34,920.82	29,691.80
Heraf Landbrugskap... i pCt. af saml. Kap. . .	52,804.55	26,904.77	15,592.71	18,523.42	21,231.25
pr. ha Indmark	69.93	67.06	71.42	55.82	73.86
	2,337.60	2,107.70	2,098.90	3,316.70	2,215.70

Ved Siden af Landbruget spiller Skovbruget en betydelig Rolle i alle Distrikter, mindst i Vestlandet og mest i Sørlandet, men til Gengæld har forskellige Bierhverv, der-

iblandt Fiskeri, en større Betydning i Vestlandet end i noget af de andre Distrikter.

Med Hensyn til Indmarkens Benyttelse spiller Græsningskultur en dominerende Rolle i alle Distrikter, men Forholdene varierer dog meget stærkt, idet Østlandet kun har 53.5 pCt. »kunstig» og »naturlig Eng¹⁾), medens det tilsvarende Tal for Nordre Østerdalen er 88 pCt. Af Korn og Bælgæd har Østlandet ca. 30 pCt., Trøndelagen og Sørlandet ca. 20 pCt., Vestlandet ca. 10 pCt., men Østerdalen kun ca. 2 pCt. Kartotter og Rodfrugter spiller en betydelig Rolle paa Østlandet, hvor de optager ca. 13 pCt. af Indmarken; men ogsaa i Trøndelagen og paa Sørlandet har de stor Betydning (7—8 pCt.), noget mindre paa Vestlandet og mindst i Nørre Østerdalen (ca. 2 pCt.).

For alle Distrikter var Høstudbyttet i 1915 mindre end normalt undtagen for Vestlandet, hvor en god Høhøst bragte den samlede Planteproduktion op til lidt over Middelhøst.

Priserne paa alle Landbrugsprodukter i Høstaaret 1915—

Tabel 2. Prisforholdene i Regnskabsaaret 1915—16 i Forhold til Femaaret 1906—11.

	Forholdst tal	Pris i Kr.		Forholdst tal	Pris i Kr.
	1906—11 = 100	pr. 100 kg		1906—11 = 100	pr. kg
Havre	208	22.21	Flæsk (stort)	171	1.61
Byg 6rd.	204	—	Smør	140	2.80
Kartofler	172	—	Ost (Middel- tal)	188	1.62 ²⁾
Timothehø	250	14.85	Æg	154	1.94
Havrehalm	193	—	Oksekød (bedste)	181	1.43
Bomuldsfrø- mel	137	20.17	Kalvekød	162	1.46
Majsskraa	176	20.68	Smaagrise	150	20.74
Superfosfat	196	12.23	Kalvekøer alm. norske	201	273.37
Kaligødning, 37 pCt.	126	14.78	do. — store norske	175	330.42
Norgesalpeter	108	18.00			
Chilisalpeter	111	21.80			

¹⁾ Betegnelsen »Eng» benyttes i Norge ogsaa om Sædskiftets Græsmarker og andre Græsarealer paa Agermark.

²⁾ Gaudaost.

16 var meget høje, men til Gengæld var ogsaa Prisen høj paa Landbrugets Raaprodukter og tekniske Hjælpemidler. Sættes Pristallet for Femaaret 1906—11 = 100, var det tilsvarende Tal for de vigtigste Landbrugsprodukter som anført i Tab. 2, hvor tillige Kristianiapriserne for en Del Produkter er anført i Kr. og Øre.

Prisforholdenes Udvikling i Norge under de to første Krigsaar svarer nogenlunde til Udviklingen herhjemme; Stigningen har været stærkest paa de egentlige Planteavlsprodukter: Korn, Kartofler, Hø og Halm, noget mindre for de dyriske Produkter. Følgen heraf har været, at Landbrugets Rentabilitet er bleven bedst i de Distrikter og de Bedrifter, hvor direkte Salg af Markprodukter spiller den største Rolle.

For de enkelte Distrikter stiller Rentabilitetsforholdene sig gennemgaaende som anført i Tab. 3.

Tabel 3. Nettoudbytte og Forrentningsprocent.

	Ostlandet	Trøndelagen	Vestlandet	Sørlandet	Nordre Østerdalen
Antal Gaarde.....	30	30	13	27	10
Indmark..... ha	28.15	14.08	7.45	6.78	9.96
Kapital pr. ha Kr.	2397.20	2163.00	2054.20	3667.00	2246.80
Ren Driftsindtægt . —	589.40	485.80	430.00	709.90	440.90
Ren Driftsudgift... —	418.00	316.40	308.60	544.70	318.10
Nettoudbytte..... —	171.40	169.40	121.40	165.20	122.80
Forrentningsprocent ..	7.79	8.07	5.22	5.53	5.28

Sammenlignes disse Resultater med det foregaaende Aars, som kun delvis var et Krigsaar, er Fremgangen i Rentabilitet betydelig, navnlig paa Sørlandet. I Tab. 4 er en saadan Sammenligning foretaget for de Ejendommens Vedkommende, som har afgivet Materiale begge Aar.

Om Driftsforholdenes Indflydelse paa Rentabiliteten er der gjort nærmere Rede i Beretningens største Afsnit (S. 47—85). Foruden selve Driftsmaaden spiller Gaardstørelsen en Rolle i saa Henseende. For alle Distrikter er samtlige Brug delte i to lige store Grupper efter Indmarkens Areal, og sammenlignes Gennemsnitstallene for disse to Grupper, saa viser det sig gennemgaaende, at Pengeomsætningen er størst i de mindre Brug; det samme gælder ogsaa om Nettoudbyttet paa Øst-

Tabel 4. Nettoudbytte og Forrentning 1914—15 og 1915—16.

	Østlandet		Trøndelagen		Vestlandet		Sørlandet	
	1914	1915	1914	1915	1914	1915	1914	1915
Antal Gaarde	16		19		12		16	
Regnskabsaar	1914	1915	1914	1915	1914	1915	1914	1915
	-15	-16	-15	-16	-15	-16	-15	-16
Nettoudbytte	109.10	178.40	123.40	201.00	71.40	115.40	10.30	20.30
Forrentningsproct.	5.47	9.19	5.99	9.19	2.84	4.78	0.73	6.32

landet, Sørlandet og i Nordre Østerdalen, hvorimod Forrentningsprocenten overalt er lavere i de mindre Brug, undtagen i Nørre Østerdalen, hvor de to Grupper omtrent staar lige, de mindre Gaarde endog lidt højere.

Saa vel i Tabelform (Tab. 30) som i Teksten er der gjort Rede for, hvilke Forhold der for de enkelte Brug indenfor de forskellige Grupper særlig har haft Indflydelse paa Rentabiliteten, og selvfølgelig er der meget store Svingninger, lige fra + 23 til ÷ 12 pCt.

I Afsnit IV, V og VI er der gjort Rede for Husholdningsudgifter, Landmandens Nettoindtægt og det private Forbrug.

Husholdningsudgifterne svinger indenfor de enkelte Distrikter fra 142 Øre til 101 Øre pr. Normalkostdag, henholdsvis for Østlandet og Vestlandet. For Østlandet, Trøndelagen og Sørlandet udgør Stigningen fra 1914—15 15—25 pCt., medens den for Vestlandet kun udgør ca. 5 pCt.

Nettoindtægten er sammensat af den beregnede Arbejdsindtægt (for hele den arbejdende Del af Familien, som ikke faar fast Løn) og af Renteindtægten af egen Kapital, nedlagt i Bedriften. For Østlandet udgør Renteindtægten omtrent $\frac{3}{4}$ af Nettoindtægten og Arbejdsindtægten kun $\frac{1}{4}$. I Nordre Østerdalen er Forholdet omvendt, idet Arbejdsindtægten omtrent udgør de $\frac{2}{5}$ og Renteindtægten kun $\frac{3}{5}$ af Nettoindtægten.

For samtlige Distrikter, med Undtagelse af Vestlandet, kommer største Parten af Nettoindtægten fra Landbruget (Gaardsdriften); for Sørlandet udgør dog Indtægten af Skov og Bierhverv en betydelig Andel, og paa Vestlandet stammer endog 44 pCt. af Nettoindtægten fra forskellige Bierhverv.

Sammenholdes Nettoindtægten med det private Forbrug, stiller Forholdet i de forskellige Distrikter sig som vist i Tab. 5.

Tabel 5. Forholdet mellem Nettoindtægt og Privatforbrug.

	Østlandet	Trønde- lagen	Vest- landet	Sørlandet	Nordre Øster- dalen
Samlet Nettoindtægt ..	7034.06	4470.45	3817.97	3614.03	3478.58
Nettoindtægt ÷ 5 pCt. af den i Bedriften	*				
bundne Kapital.....	4506.47	3059.53	2989.31	2418.17	2291 05
Privat Forbrug	3639.05	2068.28	1617.03	2144.63	2790.69
Forskel	867.72	991.25	1372.28	273.54	÷ 499.64

For alle Distrikter, undtagen Nordre Østerdalen, er Indtægten altsaa større end Forbruget og Udgifterne til Forrentning af Kapitalen med 5 pCt., og der har saaledes, uanset Konjunkturstigningen, fundet en Forøgelse af Nettoformuen Sted. Det samme gælder i Virkeligheden ogsaa i Nordre Østerdalen, idet Landmanden her i Hovedsagen arbejder med egen Kapital og derfor kun har en meget lille virkelig Renteudgift.

O. H. Larsen.

The determination of farming costs.

(Bestemmelsen af Landbrugets Driftsudgifter).

By *C. S. Orwin.*

Director of the Institute for research in agricultural economics.
(University of Oxford). Oxford 1917.

Instituttet for landøkonomiske Undersøgelser i Tilknytning til Universitetet i Oxford blev oprettet i Efteraaret 1913 og har saaledes arbejdet i omtrent 5 Aar. Virksomheden omfatter landøkonomiske Undersøgelser af forskellig Art samt Konsulentvirksomhed paa Driftsøkonomiens Omraade og beskæftiger nu, foruden Direktøren, 6 Assistenten og 3 Kontor-medhjælpere.

I de forløbne 5 Aar er der foruden talrige mindre Publikationer udsendt 3—4 større Skrifter, som omhandler Landbruget i Oxfordshire og Berkshire, medens ovennævnte Skrift er den første, større Beretning om de paa Grundlag af en organiseret Regnskabsføring udførte Undersøgelser over

Landbrugets Driftsøkonomi. Resultatet af disse Undersøgelser, der foreløbig hviler paa et meget spinkelt Materiale (20 Regnskaber gennem 2 Aar 1913/14 og 1914/15) er af liden Interesse for danske Læsere, men som det første Forsøg af denne Art i England har Undersøgelserne dog Krav paa Opmærksomhed, bl. a. ogsaa fordi de Principer, der ligger til Grund for Arbejdet, og de anvendte Metoder er væsentlig forskellige fra, hvad vi kender herhjemme og i vore nærmeste Nabolande.

I et tidligere Skrift af Direktør *Orwin* »Farm accounts« (Cambridge 1913) gøres i alt væsentlig Rede for disse Principer og for det Hovedformaal, som Regnskabsføringen i Landbruget efter hans Opfattelse har. Men i nærværende Skrift fremtræder Forfatterens Synspunkter mere afklarede og tildels ændrede ud fra de Erfaringer, som er indhentet i de forløbne Aar. I Bogens tre første Afsnit omtales dels Regnskabsføringens Formaal, dels Bogføringsmetoden og dels de anvendte Vurderings- og Fordelingsprinciper.

Hovedformaalet med Regnskabsføringen er Fastsættelsen af Fremstillingsomkostningerne for de vigtigste Landbrugsprodukter, medens Spørgsmaalet om Landbrugets samlede Rentabilitet kommer i anden Række, maaske tildels paa Grund af, at Undersøgelserne særlig tager Sigte paa Forpagterdrift, som jo er den almindelige i England. I denne Henseende afviger Undersøgelserne altsaa fra lignende Undersøgelser i de skandinaviske Lande, i Finland, i Schweiz og tildels i Tyskland. Af Tyskere synes Forfatteren nærmest at være paavirket af *Howard*, baade m. H. t. Regnskabsføringens Formaal og Regnskabssystemet, idet *Howard* ogsaa lægger stærk Vægt paa Bestemmelse af Produktionsudgifterne og ligesom *Orwin* anvender almindeligt dobbelt Bogholderi som Middel hertil.

Som Grundlag for et saadant Produktionsregnskab forlanges af de Landmænd, som deltager i Undersøgelserne, forskellige Optegnelser omfattende:

- 1) Inventaret (Stock-book), hvori gøres Rede for det døde Inventars Omfang og Værdi.
- 2) Arbejdskraften, idet der gøres omhyggeligt Rede saavel for den menneskelige Arbejdskrafts Anvendelse og Udgifterne hertil som for den dyriske Trækkraft.
- 3) Produktionsdyrene (Live-stock) med Redegørelse saavel for de enkelte Husdyrgruppers Antal og Værdi som for deres Fodring og Ydelse.
- 4) Gødningen, saavel Staldgødning som Kunstgødning, med Redegørelse for Anvendelsen til de forskellige Afgrøder.

- 5) Pengeomsætningen vedrørende Bedriften, medens Brugerens private Pengeomsætning holdes udenfor som Regnskabet uvedkommende.

De løbende Optegnelser, som i de fleste Tilfælde sker paa særlige dertil udarbejdede Skemaer, indsendes til Bearbejdning og Offentliggørelse af Institutet. Navnlig Arbejdsregnskabet er meget detaljeret, idet Arbejdskraften skal fordeles paa hver enkelt Gren af Bedriften og indenfor Markbruget paa hver enkelt Afgrøde.

Under Omtalen af de enkelte Skemaer og deres Anvendelse saavel som i de følgende 2 Afsnit gøres nærmere Rede for en Række Vurderings- og Fordelingsspørgsmaal. Hovedprincippet ved Vurderingen af de forskellige Kapitaldele er, at Anskaffelsesværdien skal lægges til Grund for Fastsættelsen af Værdien — ved Køb altsaa Indkøbsprisen, ved Selvproduktion, Produktionsudgifterne! Dette Princip søges gennemført konsekvent. For Husdyrenes Vedkommende regnes f. Eks. ved Selvtillæg altid med den gennemsnitlige Produktionspris paa vedkommende Alderstrin, og naar fuld Udvikling er naaet, bliver Værdien konstant, uanset individuelle Forskelligheder, Svingninger i Konjunkturerne etc. Kun de indkøbte Kreaturer bogføres til Handelspris. Det samme gælder indkøbt Inventar, Gødning og Foderstoffer, men for Inventarets Vedkommende foretages en skønsommæssig aarlig Afskrivning paa de større Genstande, medens en saadan anses for overflødig overfor Besætningen, idet Virkningen af Tilgang og Afgang indenfor de forskellige Aldersgrupper menes at ophæve hinanden.

De hjemmeproducerede Afgrøder vurderes under den indre Omsætning altid efter Produktionspris, og det fremhæves stærkt, hvilke urimelige Produktionspriser man under de nuværende Forhold vilde komme til for de dyriske Produkter, om Handelsprisen for det hjemmeproducerede Foder lagdes til Grund for Beregningen. Selv Staldgødningen vurderes efter Produktionspris, idet Staldgødningens Konto belastes med en vis Andel af Udgiften til Foder + Udgiften til Strøelse. Den nærmere Fremgangsmaade fremgaar dog ikke klart af Teksten (S. 41 og 73—74).

Ved Beregningen af Produktionsprisen paa de forskellige Afgrøder fordeles Brakudgifterne med 50% paa den første Afgrøde, 25% paa den følgende og 25% ligeligt fordelt paa de to næste Afgrøder. Ejendommeligt er det, at ogsaa Udgiften ved Renholdelse af en Turnipsafgrøde delvis lægges

over paa de følgende Afgrøder. Det fremgaar ikke helt tydeligt med hvor stor en Andel, men efter de anførte Produktionsregnskaber for Turnips (S. 76 og 77) synes denne Andel at andrage godt $\frac{1}{3}$ af Arbejdsudgifterne. Noget tilsvarende sker derimod ikke for Runkelroer og Kartofler, idet disse Afgrøder anføres ikke i samme Grad som Turnips at blive dyrket af Hensyn til Jordens Renholdelse.

Udgiften til Staldgødning og til Udsæd (for fleraarige Kulturer) fordeles ogsaa paa Afgrøderne med Henblik paa Virkningens Varighed, men der angives ikke bestemte Regler herfor. Eksempelvis anføres, at Runkelroer kun debiteres til $\frac{1}{4}$ af Udgifterne til den anvendte Staldgødning.

Fordelingen af de Udgifter, som ikke straks kan henføres til de enkelte Konti, f. Eks. Vejudgifter, Forvalterudgifter, Administrationsudgifter etc., fordeles som Regel paa de produktive Konti efter den anvendte Arbejds mængde eller efter udbetalt Arbejds løn. —

Resultatet af Undersøgelserne har som nævnt mindre Interesse, dels fordi Forholdene er saa vidt forskellige fra vore, og dels fordi Materialet er saa spinkelt; i visse Tilfælde hviler Beregningerne kun paa Materiale fra et enkelt eller 2—3 Landbrug i forskellige Egne af England og Skotland. Enkelte Tal skal dog anføres.

Fyldigst Oplysninger haves om Arbejdsudgifterne. — Arbejds lønnen (alt iberegnet) er størst i det østlige Midtengland og det vestlige Skotland, hvor den for almindelige Arbejdere svinger mellem 1 og 1.5 £ pr. Uge og 50—65 £ pr. Aar. Noget lavere er Lønnen for Karle, som følger Heste (Horsemen), men højere for Kvægpassere (Cattlemen) og Faarepassere (Shepherds). Udgiften til lejet Arbejds kraft svinger fra 1—7 £ pr. acre. Udgiften til Arbejds heste er kun bestemt i 5 Brug og svinger her fra 28—34 £ pr. Hest aarlig, eller fra 33—37 d pr. Arbejds dag med ca. 200 Arbejds dage. Udgiften til Pløjning af en acre ved Hestekraft opgøres til ca. 11 sh.; den tilsvarende Udgift ved Anvendelse af Motorplov til ca. 16 sh., men antagelig er Pløjningen her dybere. Udgiften ved Motorpløjning og Harvning dels for det virkelig bearbejdede Areal og dels beregnet for et 3 Gange saa stort Areal fordeler sig i 1914—15 saaledes som vist i hosstaaende Tabel 1.

Anvendelsen af mekanisk Kraft tillægges som rimeligt er stor Betydning; Forholdene egner sig jo særlig godt herfor i England, hvor saa store sammenhængende Arealer er under fælles Drift.

Ved Beregningen af Produktionsomkostningerne for de

Tab. 1. Udgifternes Størrelse og Fordeling ved Motorpløjning og Motorharvning.

	Udgift ved Pløjning af				Udgift ved Harvning af				
	76 ¹ / ₂ acres		229 ¹ / ₂ acres		54 ¹ / ₂ acres		163 ¹ / ₂ acres		
	pr. acre sh. d.	% /o	pr. acre sh. d.	% /o	pr. acre sh. d.	% /o	pr. acre sh. d.	% /o	
Arbejdskraft.....	3	2 ¹ / ₂	20.0	3	2 ¹ / ₂	25.8	1	5 ¹ / ₂	27.2
Petroleum og Paraffin	4	1 ¹ / ₂	25.1	4	1 ¹ / ₂	32.4	1	7 ¹ / ₄	30.2
Olje og Smørrelse	—	5 ¹ / ₂	2.9	—	5 ¹ / ₂	3.7	—	3	4.5
Reparationer	2	11	18.4	2	11	23.7	1	3	23.4
Bevilling og Forsikring.....	—	11 ¹ / ₂	6.1	—	4	2.6	—	1 ³ / ₄	2.8
Afskrivning	4	5	27.5	1	5 ¹ / ₂	11.8	1	7 ³ / ₄	11.9
	Ialt...								
	16	0	100.0	12	5	100.0	6	11	100.0
							5	4 ¹ / ₄	100.0

enkelt Afgrøder er Materialet saa lille og mangelfuldt, at Tallene har en meget ringe Værdi. Der findes saaledes ikke Vægtbestemmelse hverken for Roer, Halm eller Hø, og ved Fordelingen af Produktionsudgiften for Kærne og Halm har man maattet lægge Markedsprisen for disse Produkter til Grund. Ved Beregningen af Produktionsprisen for Hø debiteres Høet for alle Arbejdsudgifter ved Bjergningen, men af de øvrige Udgifter overføres $\frac{1}{3}$ paa Eftergræsningen. For Græsningsarealerne beregnes Udgiften dels pr. acre, dels pr. Faar, idet andre græssende Kreaturer er omregnet til Faar.

Ved Beregningen af Produktionsprisen for Mælk kommer man paa Grundlag af et enkelt Regnskab i 1914—15 til en Pris af ca. 9 d. pr. gallon¹⁾, men hvis man i Stedet for Produktionsprisen paa det hjemmeavlede Foder regner med Handelsprisen, bliver Mælkens Fremstillingspris paa samme Gaard i 1915/16 ca. 13 d. pr. gallon; hertil kommer yderligere Udgiften til Forsendelse og Salg, som udgør ca. 4 d. pr. gallon.

Til Slut anfører Forfatteren nogle Resultater og Undersøgelser vedrørende Arbejdsindtægten i Husmandsbrug og vedrørende Værdien af Nettoproduktionen i 6 større Landbrug samt dennes Fordeling paa Ejer, Bruger og den anvendte Arbejdskraft. Sidstnævnte Undersøgelse viser følgende Resultat:

Tab. 2. Værdien af Nettoproduktionen 1914—15.

Farm	Areal acres	Driftskapital pr. acres	Værdi af Nettoproduktionen						
			ialt	fordelt paa			procentvis		
				Ejer	Bruger	Arbejder	Ejer	Bruger	Arbejder
A.	1100	£ 8.0	£ 4266	£ 785	£ 2111	£ 1377	18.4	49.4	32.2
B.	350	11.5	2900	613	1292	995	21.1	44.6	34.3
C.	189	10.0	1209	248	565	396	20.5	46.7	32.8
D.	550	10.0	2569	598	1273	698	23.2	49.6	27.2
E.	270	23.5	3612	909	1625	1078	25.2	45.0	29.8
F.	440	9.0	1671	419	870	382	25.0	52.1	22.9
Middel	483	10.8	2704	595	1286	821	22.2	47.9	29.9

¹⁾ 1 gallon = ca. 4 $\frac{1}{2}$ liter.

Værdien af Nettoproduktionen repræsenterer dog kun for Arbejderne den virkelige Nettoindtægt, idet der baade for Ejer og Bruger fragaar betydelige Beløb, saaledes at de tilsvarende Tal for disse i Gennemsnit kun bliver henholdsvis £ 397 og £ 822. Procentvis fordeler Nettoindtægten sig med ca. 40 % paa Bruger, 40 % paa Arbejdere og 20 % paa Ejer. Den gennemsnitlige Rente af Brugerens i Bedriften indestaaende Kapital er i 1914/15 ca. $7\frac{1}{2}$ %.

O. H. Larsen.

Udkomne Bøger.

- Undersøgelser over den intrakutane Tuberkulinprøves Anvendelighed ved Tuberkulose hos Kvæget.** 37 Sider. Første Beretning om Forsøg med kombinerede Kærner. A. Kærnenes Fyldningsgrad, B. Renkærningstallet. C. Den fedtfri Mælkvædskes Sammensætning. 58 Sider. — 99. og 100. Beretning fra Forsøgslaboratoriet. (Aug. Bangs Bogh. Københ.).
- Vendsyssels Geologi.** Af *Axel Jessen*. Danmarks geologiske Undersøgelse. V Række Nr. 2. 260 Sider. (C. A. Reitzel's Bogh. Københ.).
- Kaninavl.** Af *B. Thams*. 4. Udgave. 80 Sider. (G. B. N. F. Københ.).
- Danske Landbrugskandidater.** Dens Virksomhed og Adresser. Udgivet af Foreningen af danske Landbrugskandidater. Udarbejdet af Landbrugskandidat *Ib Windfeld*. 119 Sider. (Københ.).
- De almindeligste Skadedyr og Svampesygdomme hos Landbrugets Kulturplanter.** Kortfattet Vejledning til Brug ved Landbrugsundervisning Af *H. A. B. Vestergaard*. 80 Sider. (H. Hagerups Forlag. Københ.).
- Enkeltprøver af Nyhedsprøver. Arbejdsprøve med Kaste- og Rensemaskiner samt med Roeskære- og Roerspemaskiner paa Landbohøjskolen og Borris Landbrugsskole i Efteraaret 1917.** 18. og 19. Beretning fra Statens Redskabsprøver. 52 og 35 Sider. (Aug. Bangs Bogh. Københ.).
- Anlæg af vedvarende Græsgange og deres Drift. Efter nyere Erfaringer.** Af *K. Schneider*. Oversat ved Fru *Grünwaldt* og *M. K. Kristensen*. 89 Sider. — Konsulent *M. K. Kristensen* meddeler i et Forord, at Domæneforpagter *Schneider* er »en passioneret Græsmarksmand, der igennem en lang Praksis har samlet rige Iagttagelser og Erfaringer, og han har paa en klar og forstaaelig Maade forelagt disse i Afhandlingen«. Han er »bleven en af de førende i Arbejdet for en bedre Behandling og Udnyttelse af Græsmarkerne i Tyskland«. Foreningen af jyske Landboforeninger anfører, ligeledes i Forordet, at vi af Hensyn til vore Husdyrs Ydeevne og Sundhed og vort Landbrugs Økonomi maa yde Spørgsmaalet om vedvarende Græsmarker en større Opmærksomhed end hidtil og anbefaler derfor Bogen »til alle, der er interesseret i vedvarende Græsmarker«. (G. B. N. F. Københ.).

Mindre Meddelelser.

Amerikanske Mælkeresultater. I det udmærkede, maalt bevidste Arbejde, Amerikanerne udfører paa Husdyravlens forskellige Omraader, spiller som bekendt undertiden Sporten, Bestræbelserne for at sætte Rekorder, en betydelig Rolle. Rekordresultaterne siger jo intet om det virkelig opnaaede økonomiske Udbytte, thi oftest vilde dette faktisk blive større, hvis Mælkeproduktionen ikke var dreven saa højt op. Men Rekordtallene ejer deres Interesse derved, at de viser, hvor højt Nutidens Mælkeafkastning kan drives op.

Der er for nylig offentliggjort nogle amerikanske Rekordtal, af hvilke følgende meddeles her. Konkurrencen fandt Sted mellem Ayrshirekøer, Yerseykøer, Guernseykøer og hollandske Køer. De 10 bedste Køer af den første Race gav et Gennemsnitsudbytte af 8981 kg Mælk og 350 kg Smør i et Aar. Mælkens Fedtindhold var i Middeltal 4.02 pCt. Den stærkeste malkende Ko gav 10 442 kg Mælk og 416 kg Smør. — 10 Yerseykøer malkede i Gennemsnit 7615 kg og gav 421 kg Smør. Mælkens Fedtindhold var 5.46 pCt. Højest blandt dem stod en Ko med 8070 kg Mælk og 412 kg Smør og en anden med 7963 kg Mælk og 453 kg Smør. — Af 10 Guernseykøer opnaaedes et Gennemsnitstal af 8211 kg Mælk og 429 kg Smør, med et Fedtindhold i Mælken af 5.22 pCt. Den bedste af disse Køer gav 10 890 kg Mælk og 498 kg Smør. — Det største Resultat naaedes af 11 Køer af hollandsk Race, der i Middeltal gav 12 255 kg Mælk og 433 kg Smør. Mælkens Fedtindhold var 3.87 pCt. Den bedste Ko malkede 13 813 kg og gav 461 kg Smør.

Dette er unægtelig høje Tal, men om deres Paalidelighed er der næppe Grund til at tvivle, da der tages skarpe Forholdsregler for at undgaa Bedragerier.

Ogsaa de Priser, der undertiden gives for fremragende Dyr, er Rekordpriser eller rettere Sportspriser. Saaledes naar der meldes om Priser oppe paa omtrent 40 000 Kr. for en hollandsk Ko, ea. 30 000 Kr. for en Yerseyko og det dobbelte for en Yerseytyr.